

Du och din arbetsplats

– en sammanfattning av anställningsvillkoren

vid Stockholms universitet

Innehåll

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER.....	3
Anställning	3
Tidsbegränsad anställning	3
Villkorsavtal/Villkorsavtal-T	3
Innehav av flera anställningar	3
Uppsägningstid	3
Upphörande av tidsbegränsad anställning	3
Upphörande av tillsvidareanställning	4
ARBETSTID	4
Arbetstid för teknisk och administrativ personal.....	4
Mertidstillägg för teknisk och administrativ personal.....	5
Övertid för teknisk och administrativ personal	5
Beredskap	5
Arbetstid för lärare	6
SJUKDOM OCH LÄKARVÅRD.....	6
Sjukdom.....	6
Läkemedel	6
Sjukvård under tjänstgöring utomlands.....	7
LEDIGHET	7
Allmänt om ledighet.....	7
Ledighet med lön.....	7
Föräldraledighet.....	8
Studier	9
SEMESTER	9
Semesterns längd.....	9
Semester vid arbete färre än fem dagar per vecka.....	9
Semestertillägg	10
Att spara semester	10
Semesterplanering	10
Utbyte av semester mot annan semesterlönegrundande ledighet	10
FÖRSÄKRINGAR OCH PENSION.....	11
Statens personskadeförsäkring	11
Statlig grupplivförsäkring.....	11
Pension	11

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Anställning

Ett anställningsavtal gäller i regel tills vidare, men kan även gälla för begränsad tid. Skillnaden mellan en tillsvidareanställning och en tidsbegränsad anställning är att en tillsvidareanställning enbart kan sägas upp av arbetsgivaren på sakliga skäl, medan en tidsbegränsad anställning upphör automatiskt vid anställningstidens utgång.

Tidsbegränsad anställning

Regler om tidsbegränsad anställning finns i lagen om anställningsskydd (LAS) och högskoleförordningen (HF). Av anställningsbeslutet framgår vilken bestämmelse som åberopas.

Arbetstagare som innehar en särskild visstidsanställning (SÄVA) kan under vissa omständigheter avsäga sig rätten till konvertering till en tillsvidareanställning. Anmälan ska göras skriftligen till arbetsgivaren för sex månader i taget i maximalt 24 månader.

Villkorsavtal/Villkorsavtal-T

Dessa centrala avtal gäller arbetstagare vid myndigheter under regeringen. Stockholms universitet har tecknat lokala avtal som kompletterar Villkorsavtal/Villkorsavtal-T.

Innehav av flera anställningar

Den som har en tillsvidareanställning kan under vissa förutsättningar vara ledig för att inneha en tidsbegränsad anställning hos en annan arbetsgivare (se 4.1 Allmänt om ledighet).

Uppsägningstid

Från arbetsgivarens sida: Uppsägningstiden varierar beroende på den anställdes totala statliga anställningstid. Bestämmelserna finns i LAS, Villkorsavtal/Villkorsavtal-T och Avtal om omställning. Uppsägningstiden kan vara allt från en till tolv månader.

Från arbetstagarens sida: Uppsägningstiden är en månad om anställningen varat högst ett år och två månader om anställningen varat mer än ett år.

Upphörande av tidsbegränsad anställning

En tidsbegränsad anställning upphör utan uppsägning vid anställningstidens utgång. Om fortsatt anställning inte ges ska arbetsgivaren lämna ett besked till medarbetaren om att den tidsbegränsade anställningen inte kommer att fortsätta. Om arbetstagaren är medlem i ett fackförbund varslar arbetsgivaren samtidigt den lokala personalorganisationen om att anställningen inte kommer att fortsätta. En förutsättning för sådant besked och varsel är dock att arbetstagaren varit anställd mer än tolv månader under de senaste tre åren alternativt - om anställningen är en särskild visstidsanställning - mer än nio månader under de senaste tre åren.

Av beskedet framgår om arbetstagaren har företrädesrätt till återanställning. Återanställningsrätten gäller från den tidpunkt då beskedet lämnas till dess nio månader har förflutit från den dag då anställningen upphör. Anspråk på återanställningsrätt anmäls skriftligt.

Arbetstagare med tidsbegränsad anställning minst två år i följd vid Stockholms universitet, vars anställning upphör, omfattas till viss del av Avtal om omställning.

Upphörande av tillsvidareanställning

Sakliga skäl för uppsägning från en tillsvidareanställning är arbetsbrist eller på grund av personliga skäl. Arbetstagare omfattas av Avtal om omställning vid uppsägning p.g.a. arbetsbrist.

ARBETSTID

Arbetstid för teknisk och administrativ personal

Den ordinarie arbetstidens längd vid heltidsarbete är:

- 8 timmar – helgfri måndag–fredag
(kl. 8.00–16.30 med 30 minuter lunchrast)

Den ordinarie arbetstiden är 4 timmar och 30 minuter (kl. 8.00–12.30) för:

- trettondagsafton som infaller på en måndag–fredag
- den 30 april som infaller på en måndag–fredag
- dagen före alla helgons dag
- den 23 december som infaller på en fredag.

Arbetsfria dagar är lördagar, söndagar, helgdagar samt skärtorsdagen, midsommarafton, julafton och nyårsafton.

Arbetstiden inkluderar inarbetning av klämdagar, vilket innebär att klämdagar är arbetsfria. Med klämdag avses en helgfri måndag–fredag som infaller mellan två arbetsfria dagar. En arbetstagare kan beordras att arbeta på klämdag med hänsyn till myndighetens krav på öppethållande och service. Arbetstagaren befrias i sådana fall från arbete vid ett senare tillfälle under lika lång tid samt har rätt till ett lönetillägg om 50 kronor för varje arbetad timme.

De år nationaldagen infaller på en lördag eller söndag erhåller varje anställd en extra ledig dag som kan tas ut innevarande kalenderår efter samråd med närmsta chef. Rätten till den lediga dagen förfaller om den inte tas ut under aktuellt år. Ledigheten kan endast tas ut som hel dag.

Vid universitetet tillämpas flexibel arbetstid när arbetet medger detta. Dock kan arbetsgivaren fordra arbetstagarens närvaro vid ett sammanträde trots att den tiden ligger utanför den fasta tiden.

Den fasta tiden är tiden klockan 09.00–15.00. För sådana dagar i anslutning till helger då normtidsmåttet är 4 timmar 35 minuter är den fasta tiden klockan 09.00–12.00.

Flextiden för arbetets början är klockan 06.00–09.00 och för arbetets slut klockan 15.00–20.00. För sådana dagar i anslutning till helger då normtidsmåttet är 4 timmar 35 minuter är flextiden för arbetets slut klockan 12.00–20.00.

Flexramen är tiden klockan 06.00–20.00.

Lunchflex är tiden klockan 11.00–14.00. Lunchrast ska tas ut med minst 30 minuter så att en sammanhängande tjänstgöring om mer än 6 timmar inte uppkommer.

De dagar då arbetstiden är mer än sex timmar, ska uppehåll göras i arbetet för en måltidsrast på minst 30 minuter. Denna rast ska inte räknas in i arbetstiden. Möjlighet att ta de pauser som behövs ska också finnas. Dessa pauser ska räknas in i arbetstiden.

Mertidstillägg för teknisk och administrativ personal

Vid deltidanställning och arbetstagaren arbetar mer än deltiden ges först mertidstillägg för tiden mellan deltiden och den ordinarie arbetstiden för motsvarande heltidstjänstgöring räknat varje dag för sig. Först därefter betalas övertidsersättning enligt nedan.

Ersättning för mertid ges i form av kontant ersättning med 1/142 av månadslönen för motsvarande heltidstjänstgöring eller i ledig tid som ska omfatta lika lång tid som mertiden. Beloppet inkluderar semesterlön. Mertid får vara högst 175 timmar per år och mertid tillsammans med övertid får inte överstiga 200 timmar per år.

Övertid för teknisk och administrativ personal

Vid beordrad övertid ersätts den antingen med kompensationsledighet eller med övertidsersättning. Övertid får under fyra veckor uppgå till högst 48 timmar och under en kalendermånad till högst 50 timmar. Under ett kalenderår får övertiden inte överstiga 150 timmar.

Arbetstagaren kan i allmänhet själv välja ersättningsform.

Övertidstjänstgöringen är antingen *enkel* eller *kvalificerad övertid*.

Med *kvalificerad övertid* avses övertidstjänstgöring:

- mellan klockan 19.00 på fredag och klockan 07.00 på måndag
- mellan klockan 19.00 på dag före trettondedag jul, första maj, Kristihimmelfärdsdag, nationaldagen, midsommarafton, julafton eller nyårsafton och klockan 07.00 närmast följande vardag
- mellan klockan 19.00 på skärtorsdagen och klockan 07.00 på dagen efter annandag påsk
- i övrigt mellan klockan 22.00 och klockan 06.00.

All annan övertidstjänstgöring är *enkel* övertid.

Kompensationsledigheten är 2 gånger så lång som den gjorda övertiden vid kvalificerad och 1,5 gånger så lång som den gjorda övertiden vid enkel övertid.

För kontant ersättning (övertidsersättning) gäller följande ersättning per timme:

- enkel övertid: den individuella lönen per månad dividerad med 94
- kvalificerad övertid: den individuella lönen per månad dividerad med 72.

Beredskap

Med beredskap avses skyldighet för arbetstagaren att under arbetsfri tid stå till arbetsgivarens förfogande för att efter kallelse eller besked på annat sätt omedelbart bege sig till platsen för tjänstgöringen. Under beredskapen ska arbetstagaren vistas i sin bostad eller, om hen begär det, på någon annan plats som arbetsgivaren har godkänt.

En arbetstagare är inte skyldig att fullgöra beredskap om hen är partiellt sjukskriven, partiellt ledig med stöd av lag eller för vård av barn.

Beloppen för beredskapstillägg framgår av Villkorsavtal-SU.

Arbetstid för lärare

Fr.o.m. den 1 januari 1999 är årsarbetstiden för lärare:

- 1700 timmar för arbetstagare med 35 semesterdagar
- 1732 timmar för arbetstagare med 31 semesterdagar och
- 1756 timmar för arbetstagare med 28 semesterdagar.

(se även Semesterns längd under rubrik Semester)

För lärare gäller ett särskilt arbetstidsavtal.

OBS! Övertidsersättning utgår inte till den som har anställning som professor.

SJUKDOM OCH LÄKARVÅRD

Sjukdom

Sjuk- och friskanmälningar görs i vårt personaladministrativa system Primula.

Vid handläggning av sjukanmälan och läkarintyg gäller sekretess enligt sekretesslagen.

Sjukavdrag för dag 1–5 beräknas på månadslönen gånger 4,6 %. Vid längre sjukfrånvaro än 5 arbetsdagar beräknas avdraget *i stället* på månadslönen gånger 3,3 % *från första frånvarodagen*. Sjuklönen för dag 1–14 i sjukperioden är 80 % av sjukavdraget. För dag 15–365 betalas ett sjukpenningtillägg på 10 %. I stället för avdrag för karensdag görs fr.o.m. 2019-01-01 ett karensavdrag på 3,68 % av månadslönen. Karensavdraget är lika stort oavsett omfattning.

Vid sjukdom mer än sju kalenderdagar i följd ska alltid läkarintyg sändas till arbetstagarens institution/motsvarande. Under vissa omständigheter kan läkarintyg krävas för kortare tid.

Observera att fr.o.m. den 15:e dagen i en sjukperiod utgår sjukpenning från försäkringskassan.

Arbetstagare med årslön över 8 gånger inkomstbasbeloppet erhåller fr.o.m. dag 15 kompensation för den överstigande delen enligt Villkorsavtal/Villkorsavtal-T, kap. 7.

Läkemedel

Ersättning kan ges för kostnader för läkemedel som enligt lag omfattas av högkostnadsskydd. Enligt villkorsavtalet 12 kap. 7 § får begäran om ersättning för läkemedel endast ske vid ett tillfälle för varje enskilt kalenderår. Sammanställning för läkemedel som har tagits ut under året ska vara Lönesektionen tillhanda senast den 31 januari nästkommande år.

Sammanställning tas fram via E-hälsomyndighetens hemsida och skickas via e-post till loneadm@pa.su.se.

Apoteket registrerar inköpet på högkostnadskortet. Ersättningen är skattepliktig.

Observera att under semester utomlands utgår ingen ersättning från universitetet för medicin.

Sjukvård under tjänstgöring utomlands

Stockholms universitet har tecknat en tjänstereseförsäkring hos Kammarkollegiet. Försäkringen täcker kostnader för läkarvård, läkemedel och vård på sjukvårdsinrättning. Kapitalbelopp vid olycksfall och invaliditet ingår.

LEDIGHET

Rätten till ledighet regleras av lagar, förordningar och avtal, eventuella policyer och av beslut i det enskilda fallet.

Allmänt om ledighet

Arbetsgivaren kan bevilja ledighet för olika ändamål. En del ledigheter har man rätt till, andra ledigheter beviljar arbetsgivaren, om det kan göras med hänsyn till verksamheten. De ledigheter som man har rätt till är ledighet för studier, föräldraledighet, ledighet för närståendevård och av trängande familjeskäl samt för utlandstjänstgöring. Annan ledighet beviljas om det kan göras utan olägenheter för verksamheten.

Om man har en tillsvidareanställning vid universitetet beviljas man ledighet från den anställningen om man samtidigt får en annan statlig visstidsanställning. Detta gäller dock normalt i högst två år.

Ledighet med lön

Om ledighet beviljas och beslutet ligger i linje med universitetets riktlinjer, som finns nedan, görs inget löneavdrag.

Vid läkarbesök och vissa tandläkarbesök

Om det behövs får en arbetstagare vara ledig utan löneavdrag för läkar- eller tandläkarbesök m.m. i följande fall:

- vid besök, undersökning eller behandling hos läkare, sjukgymnast, företagshälsovård, öppen vård, blodgivning eller för gravida på mödravårdscentral
- vid akuta besök hos tandläkare eller undersökning/behandling efter remiss från tandläkare.
- Om det behövs får en arbetstagare som ska bli förälder, men inte är den gravida, vara ledig utan löneavdrag i syfte att följa med på besök hos mödravårdscentral. Rätten till denna ledighet gäller fram till dess att föräldrapenning kan utbetalas för motsvarande besök (60 dagar före beräknat födelsedatum).

Vid läkarbesök osv. ska besökstiden i möjligaste mån förläggas i anslutning till arbetsdagens början eller slut.

Vid annan ledighet

Om arbetsgivaren har beviljat en arbetstagare ledighet med stöd av tjänstledighetsförordningen (1984:111) eller annan författning, kan arbetstagaren ha rätt till lön utan avdrag under ledigheten enligt sammanställningen nedan:

- släktangelägenhet inom egen familj eller den närmaste släktkretsen. Grundprincipen vid Stockholms universitet är att ledighet med lön beviljas för en dag för varje tillfälle. dock högst tio arbetsdagar/år. Förtydligande finns på Medarbetarwebben under Anställningsvillkor/Ledighet.

- flyttning till folkbokföringsadress, en arbetsdag
- centralt fackligt förtroendemannauppdrag, högst tio arbetsdagar/år

Ledighet under en del av dag räknas som hel dag.

Föräldraledighet

[Föräldraledighetslagen](#) reglerar arbetstagares rätt till ledighet för vård av barn, ledighetstyp, villkor för ledighet och ledighetens omfattning.

Olika typer av ledighet enligt lagen

- föräldraledighet i samband med barns födelse eller adoption
- hel ledighet tills barnet blivit 18 mån,
- deltidsledighet med föräldrapenning,
- förkortning av arbetstid med 1/4 intill barnet fyllt 8 år samt
- ledighet för tillfällig vård av barn.
- Ledighet kan tas ut som hel, tre fjärdedels, halv, fjärdedels eller åttondels ledighet. Förkortning av arbetstiden med 1/4 gäller heltidsanställd.
- Ledighet får delas upp på högst tre perioder för varje kalenderår.
- Anmälan om ledighet ska göras två månader före ledighetens början eller, om detta inte kan ske, snarast möjligt.

Mer information om föräldraledighet och ersättning finns på Försäkringskassans hemsida

Ökad möjlighet till förkortad arbetstid

Utöver den lagliga rätten till föräldraledighet kan statsanställda beviljas förkortning av arbetstiden enligt tjänstledighetsförordningen (1984:111) för vård av barn intill det att barnet fyller 12 år.

Ansökan om ledighet

- Uttag av föräldraledighet ska planeras i samråd mellan arbetstagaren och prefekt/enhetschef/handledare.
- Ledighetsansökan lämnas till institutionen minst 2 månader i förväg vid föräldraledighet.
- Ledighet får delas upp på högst tre perioder för varje kalenderår.
- I ansökan ska det framgå typ av föräldraledighet, barnets födelse-/adoptionsdatum, eller beräknad nedkomst, fr.o.m.- och t.o.m.-datum samt omfattning i procent av ledigheten.
- Anmälan till Försäkringskassan ska göras vid föräldraledighet.

Föräldraledighet med föräldrapenning och semester kan inte kombineras under en och samma dag, oavsett omfattningen på föräldrapenningen.

Beslut om ledighet och återtagande av ledighet

Arbetsgivaren beslutar om ledighet enligt föräldraledighetslagen och tjänstledighetsförordningen.

Om arbetstagaren önskar avbryta pågående ledighet ska detta anmälas till närmsta chef. I det fall ledigheten har pågått en månad eller mer, får arbetsgivaren skjuta på återgången högst en månad efter det att arbetsgivaren mottagit underrättelsen.

Ersättning från Försäkringskassan

Under föräldraledighet utgår föräldrapenning från Försäkringskassan enligt lagen om allmän försäkring. Se vidare [Försäkringskassan](#).

Ersättning från universitetet

Stockholms universitet och de lokala personalorganisationerna har i [lokalt kollektivavtal](#) (Villkorsavtal-SU, kap. 8) regler om föräldralön (med giltighet fr.o.m. 2008-01-01) som ersätter regleringen om föräldrapenningtillägget i 8 kap. i Villkorsavtal/Villkorsavtal-T.

En arbetstagare som är ledig för barns födelse eller vård av adoptivbarn har rätt till föräldralön om föräldrapenning utgår från Försäkringskassan. Med adoptivbarn likställs barn som har tagits emot i adoptionsyfte och tiden beräknas från det att barnet kommer till adoptivföräldern.

- Föräldralön utgår längst till barnet är 36 månader.
- Föräldralönen utgår med 10 procent av den aktuella daglönen på lönedelar upp till basbeloppstaket. På lönedelar som överstiger basbeloppstaket är föräldralönen 90 procent av daglönen.
- Föräldralönen utbetalas månadsvis och utgår under högst 360 dagar oavsett omfattning.
- Ledighet med föräldralön är semesterlönegrundande enligt semesterlagen och Villkorsavtalet.

Studier

Enligt lag har i princip varje arbetstagare med en viss anställningstid rätt till ledighet för studier.

Vid planer på studier krävs dock att arbetstagaren ska följa en organiserad utbildning i minst den omfattning ledigheten avser. Rätten till en sådan ledighet är inte beroende av utbildningens art eller längd, bortsett från rena självstudier. Arbetsgivaren har dock möjlighet att uppskjuta ledigheten till senare tid än den begärda.

SEMESTER

Redan under första anställningsåret kan man ta ut betald semester. Betald semester måste tas ut före obetald, men det går också att avstå från den obetalda semestern. Antal betalda semesterdagar beräknas enligt nedan:

$(\text{antal anställningsdagar}) / 365 * \text{årssemestern}$

Semesterns längd

Antalet årssemesterdagar beror på åldern.

Ålder	T.o.m. det år man fyller 29 år.	Fr.o.m. det år man fyller 30 år.	Fr.o.m. det år man fyller 40 år.
Semesterdagar	28	31	35

Som semesterdagar räknas inte lördagar eller sön- och helgdagar. Med helgdag likställs midsommarafton, julafton och nyårsafton. För T/A personal gäller det även skärtorsdag och klämdagar.

Semester vid arbete färre än fem dagar per vecka

För deltidsarbetande arbetstagare med arbetstiden förlagd så att antalet arbetsdagar i en vecka eller i genomsnitt för en vecka normalt understiger fem, ska semesterkvoten beräknas genom

att dela 5 med antal arbetsdagar per vecka.

Antal arbetsdagar i genomsnitt:

per vecka (a)	Semesterkvot (5/a)
4,5	1,11
4	1,25
3,5	1,43
3	1,67
2,5	2,0
2	2,5
1,5	3,33
1	5,0
0,5	10

Semestertillägg

För varje uttagen semesterdag betalas semestertillägg med 0,49 % av den aktuella fasta lönen.

Att spara semester

Om den betalda semestern uppgår till 20 dagar eller mer per kalenderår har man rätt att spara överskjutande dagar till ett senare semesterår. Det går bra att spara dagar för obegränsad tid, men vid varje tidpunkt får man inte ha fler sparade dagar än 30.

Semesterplanering

Semester tas ut under innevarande kalenderår, med undantag för den tid man har rätt att spara (se rubrik Att spara semester).

Ansök i god tid om semester. Närmaste chef är ansvarig för att semesterledigheten tas ut. Man har i normalfallet rätt till fyra veckors sammanhängande semester under juni–augusti.

Utbyte av semester mot annan semesterlönegrundande ledighet

Vid sjukdom eller behov av att vårda sjukt barn under semestern finns möjlighet att få sådan semesterdag utbytt mot ledighet för sjukdom respektive vård av sjukt barn. Vid vård av barn under semester anmäler arbetstagarerna det till sin institution/enhet samt till försäkringskassan.

FÖRSÄKRINGAR OCH PENSION

Statens personskadeförsäkring

Statens personskadeförsäkring kan komplettera de ersättningar som enligt kollektivavtal utgår vid personskada. För närmare information, se www.spv.se/arbetsgivare/statlig-tjanstepension/handelser-for-anstallda/anstalld-rakar-ut-for-arbetsskada/.

Statlig grupplivförsäkring

Alla som omfattas av statliga anställningsvillkor (från första anställningsdagen) är grupplivförsäkrade. Försäkringsskyddet består av grundbelopp, tilläggsbelopp och begravningshjälp. För närmare information hänvisas till Statens tjänstepensionsverks webbplats: www.spv.se.

Pension

En arbetstagare har rätt att kvarstå i anställningen till utgången av den månad då han eller hon fyller 69 år, enligt lagen om anställningsskydd (LAS).

Anställda kan få vägledning inför sin pensionering av Statens tjänstepensionsverk (SPV). De tar kontakt per brev åtta månader innan man fyller 65 år och frågar om hur man planerar sin pension. SPV hjälper till med ansökan och att göra en pensionsprognos. De som önskar avgå med pension före 65 års ålder, kontaktar själva SPV.

E-postadress till SPV är kundservice@spv.se, tfn 020-51 50 40.

Mer information finns på webbplatsen för anställda: www.su.se/medarbetare.